

Rationes, quae occurrerunt, ad ostendendum non expedire, ut tractetur in Concilio, an Residentia sit de iure Divino

Primum, quia tot abhinc saeculis Ecclesia Catholica non habuit huiusmodi declarationem sine declarationem, quamvis in hoc semper fuerint Praelatorum magni abusus, et in Concilijs saepe fuerit tentatum, quo inueniretur aliquod conveniens et opportunum remedium. hoc nunquam fuit cogitatum, tametsi in Concilio Tridentino sub Paulo. III. idem fuerit propositum, non fuit tamen receptum, quinimo a plerisque fuit explosum

2 Quia hoc Concilium est convocatum ad definienda dogmata negata ab Haereticis, et ad illorum haereticas opiniones confutandas; verum hic articulus, quod Residentia sit de iure humano praestanda, non est haeretica, neque ab illis asserta, immo a multis scriptoribus Catholicis affirmata ut melior, et magis consentanea ipsi veritati, et Scripturae, atque etiam sacris Canonibus, et usui Ecclesiae optimo legum interpreti, quapropter assumeretur superflua huiusmodi declaratio, cuius Articuli decisio, cum non sit contra haereticos

3 Quia tractatio huius Articuli non debet fieri cum his quae pertinent ad reformationem, sed ubi de dogmatibus agitur, iure enim debent procedere disputationes Theologorum, ut solitum est in Concilijs. non autem absque praevia bene matura deliberatione, et exacta consideratione, aggrediendum est ad Articulum tanti momenti de fide, unde S. Basil. scribens ad Talasium, inquit. Non est laudi dignus, qui cito et feliciter dogma condit, sed qui antiqua et definita conservat

4 Non videtur esse conveniens aliquid statui ut Articulum fidei, de quo tanta fuit diversarum opinionum varietas, utriusque enim suffragia fuerunt quasi paria, simili autem discordia fieri Articulum fidei non potest edificare his temporibus.

5° Quia si fiat eiusmodi Decretum, dicendo Residentia est de iure Divino, et plurimos Canones, etq Pontificum Decreta possum ire necesse esset, in quibus dat licentiam Papa, et dispensat, sublimitas et literatis personis posse tenere duo beneficia Curata incompatible, quorum unumquodque requirit personalem residentiam, sicut dicit Innocentius III, in cap. de multa tit. de preben. et Joan. 22^s in extranogan. qua incipit. Exceperabilis, ubi dispensat cum Cardinalib. et filiis regum, nel cap. 3. de clericis non residentib. conceditur Episcopum posse dispensare ob iustam causam clericis beneficii obtinentibus, ad tempus, contra Rudicorum. et Honorius in. de magistris cap. 19. iubet Capitulis et Episcopi ut mittant clericos ad studia, et illis eo tempore dent suos redditus, et similiter permittit magister Theologia habentib. prebendas dum per quinquennium docent, libere frui suis redditibus, etiam si minime resideant. Præterea est in 8. cap. Conc. Sardicinen. Episcopum teneri venire si accersatur literis Imperatoris, que qui fieri possent, a Pont. Rom. declarata residentiam esse de iure Divino, et eiusmodi decreta non condemnet ut Papas et Concilia, et Episcopi qui multoties abfuerunt a suis Episcopatu propter eorum aliquam causam.

6° Maxime timendum esset, ne talis decisio ex^{are}trahatur ab hæreticis esse facta, quandoquidem hæc indicantur præcepta humana, et positiva insufficientia ad adstringendam conscientiam, et obligandam peccato mortali, unde confirmarentur eorum perversa, et falsa opiniones. quoniam qui non obtemperat Ecclesie matri sue, neq edem Deo obtemperabit. Et qui nos audit, me audit, et qui nos spernit, me spernit.

7.º Quia hinc definitione aperiretur magna porta ad proteruorum hominum
 inobedientiam erga sanctam sedem Apostolicam. nam si Pont. praecipiat
 alicui Ep^o venire ad se, vel ire illuc, vel istuc, ad faciendum
 hoc vel isthoc; quando, quod imperatum esset illi minimè placeret
 statum ille. Deus mihi mandavit de iure Divino esse Eic, ideo
 non possum, neque debeo discedere hinc. quia obedire oportet
 magis Deo, quam hominibus, unde amitteretur obedientia qua
 omni iure et ratione, debetur Successori Petri -

8.º Timendum est, ne postea etiam multò maiora veniant concedenda
 quippe si ego teneor iure Divino hic residere, oportet me
 habere omnem illam facultatem, qua requiritur ad pascendum.
 Hoc est, ad regendos sacerdotes, monachos omnes et fratres,
 tum ad absoluendum ⁱⁿ quascunq. casibus dispensandum quoq.
 in quovis gradu consanguinitatis, dandas plene indulgen-
 tias, conferenda cuiusmodi beneficia, quò fieret ut poneretur
 deponeretur illud uniculum unionis, quod debet esse inter
 caput et membra, inter Praelatos et ipm sum. Pont. Cris Vicarium
 et successorem D. Petri, cui praecipue coram ceteris Apostolis
 fuit dictum Pasce oves meas

9.
 Quia multa fuerunt disputata in Conciliis universalibus, etiam cum
 acrimonia, et contentione, qua postea non sunt definita
 eo quod non conveniat, ut in hoc Tridentino ageretur de

peccato originali, quod sit, an in quoquoque Adæ, sed non fuit
declaratum quod esset ipsa quidditas illius et essentia.
Disputabatur etiam an beata virgo fuerit immunis ab eodem
peccato, qua in re acriter fuit disputatum. Patres infulminis
abstinuerunt a decisione. Agebatur de Adam, an fuerit
creatus in gratia secundum doctrinam D. Thomæ, et D. Aug.
ut ne fieret iniuria multis doctoribus scolasticis qui contrarium
tenent, nihil fuit definitum. Item Agebatur de uirtute
sacramentorum, an conferant gratiam tanquam causa instrumentalis
effectiva, ut inquit D. Thom. an uero ut plures alij Doctores
uolunt, tanquam causa sine qua non, quorum nihil est definitum.
Tempore Clementis V. in Cone. Viennensi disputatum fuit, an in
Baptismate puerorum infundatur (quo ad Esatum) gratia cum
uirtutibus, ut quidam uolunt; an sine uirtutibus conferatur
tantum remissio peccatorum, ut alij. Pontifex accepit, ut primam
ut magis probabilem, non condemnans tamen opinionem contrariam
tanquam hæreticam. quia omnia, quia non uidebatur expedire
illa decidere, fuerunt omissa. Eiusmodi questiones inter Doctores
Catholicos controuersas, quod etiam potest de hac, que similis est
dici;

10. Quia si declararetur esse de Jure Divino, Papa non liceret dispen-
sare in tali præcepto: cum inferior non possit soluere legem
superioris, etiam si potest interpretari ius Divinum et naturale

explicando in hoc uel in illo casu non obligare, ut in uotis, et
 iuramentis. quamobrem deberet Papa ualde cautè, et stricte
 nimis circumspicere, oporteret enim illum habere revelationem
 diuinitus, si quando utendum illi esset opera alicuius Ep̄i
 aut aliquò amandandus esset, priusq̄ auocaret illi ab Ep̄iscopam
 uel necesse esset illum habere tam certam, et tam clare per,
 spectam maiorem utilitatem, uel necessitatem, ut facile
 preponderaret maius seruicium D. N. quam assistentia illius
 apud suum gregem, quæ omnia tam minute ~~cons~~ minus consi-
 derata, ualde turbaret rectum Pont. regimen, quo utitur in
 gubernanda uniuersa Ecclesia. At sufficit illos, quam Deus
 dederit eis prudentia Christiana, et oculus suus ad manus De
 seruicium intentis, opera uti Ep̄iscopos, quando, et ubi
 expedire uideatur, quod etiam legitur fecisse sanctos illos
 et doctos Pont. ut uidere est in registr Catalogis illorum
 sicut de Leone i. Gregorio Magno Innoc. t. et alijs qui
 non adhibebant tam multos scrupulos, neq̄ subtilitates adeo magnas
 neque est credendum illos esse ad hoc obligatos, immo ipse
 Apost. Paulus mouebat Titum et Timotheum Ep̄os, ducens
 illos secum in alia loca propter diuersas Ecclesie necessitates
 Que causa ay de poner los seros de Prelados a partridoq. quia ubi semel
 fuerit definitum Residentiam esse de iure Diuino, si quis
 Ep̄us uocetur a S. Pont. quando fuerit opus, ad negocium aliquod

universalis Ecclesia, debet examinare causam huiusmodi uocationis
an solida sit et sufficiens, an non. si non uidebitur esse talis
non tenebitur obedire, ut equum esset, uel fuisset perplexus
et scrupulosus, quia deberet manere quando causa non uideretur
esse satis idonea, tunc ipse se faceret iudicem, sui iudicis
et superioris, hac uero tenebitur obedire tamquam inferior, suo superior
qui non posset esse nisi maximus labor, et laborintus, in quem
Praelati inducerentur. Quae cum sint, ut uere sunt, absurdissima
et apta ad excitandas ^{universales} generales turbas, et scandala, non
est uerisimile, esse a Deo

112.

Quia non est credibile neque probabile Praelatos per talem decisionem
quicquam magis motum iri ad residendum, quam ante, quia qui
negligit mandatum Ecclesiae, non obediens mandato etiam Dei, non
potest habere Deum patrem, qui Ecclesiam non habet matrem
ut Cyrillus inquit, quapropter magis tutum foret adstringere
Praelatos ad residendum declarando adeo esse necessariam res-
dentiam, ad ad salutem Episcoporum ipsorum, ut qui citra le-
gitimam et idoneam causam a gregibus suis abesse contenderint
grauissime peccent. ad hoc addantur aliae poenae, quae uidebitur
efficaciores ut sua et gregis ipsorum saluti attendant, a maximo
Parloze, Hic. Bro, per os eius Vicarij Sum. Pont. commissarj

Haec sunt causa, quae nobis uidentur satis ad impediendam illam
decisionem, Enimvero silentium in ea quaestione, declaratio,

quod necessaria est Residentia ad salutem, et quod peccatum
 est grandissimum illam non prestare. additis minus aliarum
 gravium et convenientium penarum, sufficienter cauebit
 omnia inconuenientia quae possent euenire, sine ^{hoc} quod Papa
 constituatur in tot discrimimbus et laboribus. et Pealati
 ad obediendum, et gratificet? haeretici, qui (sicut diximus)
 putarent illam decisionem eò factam esse, quod praecpta
 Eccliae (ut illi aiunt, credunt atq; scribunt), ^{teneantur?} non posse facere
 hominem obnoxium peccato, sed totaliter praecpta Dei

quod reserata est libertas ad salutem et quod libertatem
est grandissimum illam non potestare addere minus aliam
procurum et conservatum benevolentiam, sufficienter cautis
omnes necessitates que fuerint curare, sine quibus
satis factum in tot doctrinis vobis et laboribus et
ad obediendum et pariter, passim, quod licet dicitur
interdicit illam libertatem, libertatem sunt, abundantiam
Bona (ut illi sunt, videntur ad salutem, non sunt facere
Comitem ordinem libertatis, libertatis libertatis De

Quis non est credibile neque probabile Prelatorum per talium decisionem
quicquam magis matrem in ad reddendum, quam ante, qui qui
negligit mandatum Ecclesie, non obediens mandatis Christi Dei, non
potest habere Deum patrem, qui Ecclesiam non habet matrem
ut Gregorius inquit, quapropter magis tutum foret adstringere
Prelatos ad reddendum decisionibus ad se esse necessarium ut
dentiam, ad ad salutem Episcoporum ipsorum, ut qui libere li
gitimam et idoneam causam a gregibus suis abesse contendunt
transfere peccent et hoc addantur alia poena, que videtur
efficacior ut suis et gregum ipsorum saluti attendant, a
Balthaz. Hec. Eius, per os eius Vicary Sum Pont. compila

Haec sunt causa, qua nobis videntur satis ad impedendum illam
decisionem, immenso silentium in ea questione, adhibere

219

Capitulum. Reformationes consideranda sunt
de sac. sacrosancti...

Consideranda sunt quae circa sacrosanctum sacramentum
et circa omnia sacramenta sunt in sacrosanctis ecclesiis
et de his non nisi iuxta legem et doctrinam
de sacrosanctis...

Item an oporteat, ut nono indultum ad sacrosanctas ecclesias
de quibus tenetur in sacrosanctis ecclesiis, nunciat
et in quibusdam ad sacrosanctum sacramentum...

Et quod indultum nihilominus accipiant pro reformatione
ecclesiarum, nec etiam coram ministro sacrosancti...

An quidem concedendum sit, ut de quibusdam non sacrosanctis
indultum, quod in sacrosanctis ecclesiis, in illis ecclesiis in quibus
nulla sunt indultum, aut ita tenentur...

An Praedicta omnia, quae de sacrosanctis ecclesiis
sacrosanctis, quae etiam debent haberi in sacrosanctis
indultum...

Bonifacii suspensionis, quae illis praedictis ecclesiis
caerent, an sint reformanda, ut et in quibusdam
tantum ab indultum...

